



साःगु भिंगु मरिचरिया नितिं लुमंका दिसँ !

लक्ष्मण जमाल /चिलिमि
प्रोप्राइटर

लाखा छँ
LAKHA CHHEN

सोहखुटे, वडा नं. १६, येँ, फोन नं.: ४५६०७५८

गुथि सम्पत्ति दुरुपयोग पनेमाः

गुथिया सम्पत्ति लाथेपाथे दुरुपयोग याना वयाच्चंगु दु : सर्वोच्च

● **लहना संवाददाता**
सर्वोच्च अदालतं गुथि जग्गा व सम्पत्ति धार्मिक व सांस्कृतिक उद्देश्यया नितिं जक छ्यले दइगु व्याख्या याःगु दु । गुथिया सम्पत्ति दुरुपयोग पनेत व संरक्षण यायेमाःगु माग यासँ सर्वोच्च अदालतय् दायर जूगु रिटय् व्याख्या यासँ गुथिया जग्गा व्यापारिक प्रयोजनय् मखुसे देगल्य् नित्य पूजा, नखः चखः व सांस्कृतिक गतिविधिया नितिं जक छ्यलेमाःगु व्याख्या सर्वोच्च अदालतं याःगु खः ।



लिपांगु इलय् गुथिया जग्गा व्यापारिक प्रयोजनया नितिं छ् यलेगु अप्वया वनाच्चंगु इलय् सर्वोच्च अदालतया संवैधानिक इजलाशं जारी याःगु पूर्ण पाठय् व्यापारिक प्रयोजनया नितिं बीगु ज्या दिकेगु स्पष्ट निर्देशन नं बिउगु दु । लिसें गुथिया सम्पत्ति गुथि संस्थानया पदाधिकारीतय्सं लाथेपाथे दुरुपयोग याना वयाच्चंगु धासँ गुथिया सम्पत्ति छ्यले न्ह्यः विद्वानत लिसे परामर्श, सरोकारवालतय् राय व अनिवार्य विस्तृत अध्ययन यायेमाःगु खँ नं आदेशय् धयातःगु दु ।

सञ्चालक व अध्यक्षयात गुथिया सम्पत्ति संरक्षा व धार्मिक व सांस्कृतिक दायित्व नालेत नं निर्देशन बिउगु दु । सर्वोच्च अदालतं गुथि संस्थान, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय व प्रधानमन्त्री लिसे मन्त्रपरिषदया कार्यालयया नामय् परमादेश जारी याःगु दु । गुथि संस्थानया स्वायत्तता कायम यायेत

सीवधानया धारा २९० कथं स्वायत्त व स्वनिर्वाहक निकायया रूपय् सञ्चालन यायेमाःगु खँ नं धयातःगु दु । भिस्वदँ न्ह्यः दायर याःगु रिटयात कयाः सुनुवाइ यासे तत्कालीन प्रधानन्यायाधीश विश्वम्भरप्रदा श्रेष्ठ, न्यायाधीशपिं प्रकाशमान सिंह राउत, सपना प्रधान मल्ल, कुमार रेग्मी व हरिप्रसाद फुँयालाय संवैधानिक

इजलासं २०८१ असार १० गते उगु आदेश बिउगु खः । उगु रिटयात कयाः वंगु छुं न्हिं न्ह्यः सार्वजनिक जूगु पूर्णपाठय् गुथिया जग्गा २०/२५ दँया नितिं लिजय् बीगु २०६९ माघ २३ गतेया विज्ञापनयात सर्वोच्च अदालतं गुथिया मर्म अःखः जूगु ज्या नं धयातःगु दु ।

व्यापारिक कम्प्लेक्स दयेकेगु न्ह्यथसँ गुथि जग्गा दुरुपयोग जूगु खँ नं फैसलाय् न्ह्यथनातःगु दु । थज्याःगु ज्यां गुथिया धार्मिक सांस्कृतिक महत्वयात कमजोर याइगु खँ नं फैसलाय् धयातःगु दु ।

थ्वहे इवल्य् आदिवासी नेवाः राजनीतिक अभियानया ग्वसालय् जूगु ज्याइवल्य् न्वायेगु इवल्य् पुलांमह परराष्ट्र विद लिसे राजदूत हिरण्यालाल श्रेष्ठ थँबही दयेकाच्चंगु छाँयादेवी कम्प्लेक्स थुनाः पलेस्वां पुखू दयेकेगु माःगु खँ धयादीगु दु । वय् कलं पुरातात्विक पलेस्वां पुखू राष्ट्रिय गौरवया सम्पदा जूगुलिं उकियात म्हासे याके मजिउ धासँ पुखूयात संरक्षण यायेगु नितिं म्हासे याःपिं पाखे हे क्षतिपूर्ति पुइकेमाःगु खँ नं धयादीगु दु ।

वंगु वैशाख १० गते बुधवाः जूगु ज्याइवल्य् छायाँदेवी कम्प्लेक्स दयेकूगु इलं निसें न्ह्याःगु संघर्षया किपाः, भिडियो, अन्तर्क्रिया ज्याइवः, थीथी सञ्चार क्षेत्रय् पिहां वःगु समाचारया फोटो, उजुरी, निवेदन, समर्थन सहितया प्रेस विज्ञापित, ऐतिहासिक प्रमाण, कानुनया बुँदा, न्यामह सांसदतय्सं संघीय सदन व बागमति प्रदेशसभाय् ल्यं ७ पेजय्

'येँ मनपा दुनेया भ्रष्टाचार अख्तियारं छानविन याय्माः'



लहना वाःपौ/ उपमेयर सुनिता डंगोल येँ महानगरपालिकाय् अनियमितता व भ्रष्टाचारया खँ वयाच्चंसां नं नियामक निकाय सुम्क च्वनाच्चंगु धासँ अतिख्यारया ध्यानकर्षण याकूगु दु । वंगु शनिवाः पत्रकारत लिसे खँ ल्हायेगु इवल्य् वय्कलं उगु ध्यानाकर्षण याकूगु खः ।

'महानगरय् थुलिमछि फाइल दु धयाच्चंगु दु । अख्तियारं छानविन यायेम्वाःला ? जिगु विशेष इनाप दु, गुगुं नं दबाव व प्रभावय् मलासँ निष्पक्ष छानविन यायेमाः । भीसं सुशासनया नारा थ्वयेका च्वनेगु, तर थुलिमछि अनियमितताया खँ वयाच्चंगु इलय् न्ह्यामह हे दुथ्याःगु खःसां नं कारबाही जुइ माल । वय्कलं छम्हेस्यां जक भ्रष्टाचार यानाच्चंगु खः कि संगठित

वय्कलं जनतायात न्ह्याबलें भ्रमय् तयातये मजिउ धासँ धयादिल,

ल्यं ७ पेजय्



तान्त्रःया पास

कुल्फी

भपिया दिसँ ।

Himalayan Ice

घौ, दुरु, छयः, बटर व क्रिम बजारय् उपलब्ध दु

सुर्वाविनायक नगरपालिका, वडा नं. १, सिरुटार घनसार, ख्वप
९८४१३५३७५१, ९८१३३३४९०१५, ९८०८६०८७२५



नेवाः राष्ट्रिय म्ये

चमि : दुर्गालाल श्रेष्ठ लय् चिनामि : तिर्थ माली

धुन देने धुन सँन्त्यलं भी फुककं हे छम्ह जुइ धुन भीगु लागाय् भी स्वयं हे जः जुया धुन लुइ धुन ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चाः दुने थी नगु भीगु नेवाः ध्वाँय् थ्व हे खः ज्यान भी सकस्यां छगू जातितय् स्वायत्त राज्यं लुइ कर्पं च्वय् भिलिमिलिं राष्ट्र भःभः धाय्क न्त्याके भीगु चःतिं भीगु हिं

सम्पादकीय



सामाजिक संजालय् नियमन गुकथं

लोकतान्त्रिक पद्धति धइगु विधिइ आधारित खः । थःगु अधिकार छ्यलेगु इलय् मेपिनिगु अधिकार लाका कायेगु धइगु लोकतान्त्रिक जुइ फइमखु । स्वतन्त्रता नं स्वशासन खः । सुं नं मनु वा संस्थां याइगु ज्या आत्म-अनुशासनया आधारय् जुइफुसा दकलय् न्हापां लाभ उगु संस्थायात जुइ । निगूगु, उगु संस्थाप्रति आम जनताया आकर्षण अप्वया वनी, तर आः आत्मसंयमित जुइगु स्वयां नं मेपित ल्हातं सुयाः पतिइ क्यनेगु प्रवृत्ति ब्वलंगु दु । गुलिखे संगठनत थःगु हे गतिविधिया बारे अनभिन्न जुयाच्चंगु दु । थ्व सिकं वा मसिइकं याइगु खः । थज्याःगु ज्या आपालं हे संस्थाय् खनेदुगु दु । सामाजिक सञ्जाल नं थुकी अपवाद जुइ फुगु मद्दु, बरु अप्वः खनेदुगु दु । सूचना प्रविधिया विकासया व्यापक आयामं सामाजिक सञ्जालयात संचार व मनोरञ्जनय् मन्तय्यु सतिगु पासा दयेका बिउगु दु । सामाजिक सञ्जालपाखे संचार, सुचं व मनोरञ्जनया संसारय् हरेक मन्तय्युत स्वाना यंकूगु दुर । छुं छुं सामाजिक सञ्जाल दुनेया छुं छुं सामग्रीयात असामाजिक कथं न्यबब्या यंकूगु खनेदु । आधारहिन खँ, चरित्र हत्या, गोपनीयताय् आक्रमण, अशिल्लता शौकन्त्य यक्को खनेदच्चंगु दु । स्वतन्त्रताया नामय् म्वाः मद्दुगु सामग्री विकृति व विसंगति वयाच्चंगु दु । अपराध अप्वःगु दु । उकिं लोकतन्त्र व स्वतन्त्रताया मूल्य मान्यता व सारयात प्रवर्द्धन यायेगु नितिं सामाजिक सञ्जालया भूमिकायात कयाः आपालं न्यसः ब्वलनाच्चंगुलिं नियमनया सः नं तच्चया वःगु खः । सामाजिक सञ्जाल दुनेया विसंगतिं साइबर सुरक्षयात कयाः न्यसः ब्वलनाच्चंगु दु । व्यक्तिगत गोपनीयतानिसें कयाः डिजिटल वित्तीय कारोबार तकया खँय् समस्या अप्वया वनाच्चंगु दु । उकिं हे सामाजिक सञ्जालया नियमन आवश्यक जगु दु । विसंगतियात म्हो यायेगु दकलय् बांलाःगु उपाय धइगु आत्मनियमन खः । तर अथे जुइमफइगु जगुलिं संस्थागत नियामक संरचना आवश्यक जगु दु । नियमनं व्यक्तिगत स्वतन्त्रतायात अतिक्रमण याइगु ग्याःचिक् नं दु, तर साइबर सुरक्षा व सामग्री ल्ययेगु थंज्याःगु विषययात ध्यानय् तयाः सामाजिक सञ्जालया नितिं सम्पर्कया माध्यमया धलः दयेकेगु, नियमन यायेगु व निर्दिष्ट यायेगु आवश्यक जगु दु । थुकिया नितिं सरकारं सामाजिक सञ्जाल दर्ता यायेत आह्वान याइगु स्वभाविक खः । दर्तायात नकारात्मक रुपं थुइके मज्यु । गोपनीयताया सन्दर्भय् गुगुं नं देसं सामाजिक सञ्जाल सञ्चालकतय्यु ग्वाहालि कायेफइ । थुकिं आपराधिक अनुसन्धानय् ग्वाहालि नं पवनेफु । सामाजिक सञ्जाल दर्ता साइबर सुरक्षानिसें डाटा सुरक्षा तकया फुकक खँय् ग्वाहालि यायेफइ । सरकारं लच्छि न्यः सुचं पिथनाः सामाजिक सञ्जाल दर्ता प्रक्रिया न्यःने यंकूगु दु । थ्व नं सरकारं सामाजिक सञ्जाल सञ्चालकतलिसे याये चाहेजगु औपचारिक संवाद खः । मेकथं थुइकेगु गलत जुइफु । यदि सामाजिक सञ्जाल दुनेया अराजक पक्षयात नियन्त्रण याये मफुत धाःसा वइगु दिनय् अभ्र नं समस्या वयेफु ।

टिकटक, भाइबर आदि संस्था दर्ता जुल, तर उत्साहजनक सहभागिता मन्तुना थें खने मन्त । सरकारया प्रवक्ता व संचार व सूचना प्रविधिमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुड सामाजिक सञ्जालयात व्यवस्थित यायेत प्रतिबद्ध खनेदु । उगु प्रक्रियाय् सामाजिक सञ्जालयात समाजप्रति जवाफदेही दयेकेगु व सामाजिक सञ्जाल सञ्चालकतय्यु नितिं सम्पर्क विन्दु निर्धारण यायेत सूचीकरण आवश्यक जुइगु स्वाभाविक खः । राष्ट्रिय स्वतन्त्रता, स्वतन्त्रता, भौगोलिक अखण्डता व समाजया समग्र हितयात ध्यानय् तयाः थुगु पलाः न्त्याकूगु खः । सामाजिक सञ्जालया धलः व नियमनं सामाजिक सञ्जालया मर्यादायात अभ्र अप्वयेके फइ । सामाजिक सञ्जालया कारणं सुं नं व्यक्ति वा संस्थाया शिकार जुइकथं थुकिं हिउपाः हःगु खनेदु ।

सरकार गन व्यस्त जुयाच्चन ?



दिलीप शाही “शाण्तिथज्जु”

छ्खे शिक्षक आन्दोलन जुयाच्चंगु दु । शिक्षा ऐनया माग यासें शिक्षकतय्युसं आन्दोलन यानाच्चंगु लच्छि दइन । तर सरकारं शिक्षकतय्यु माग पूर्वके फइगु वा मफइगु खँय् स्पष्ट याये फयाच्चंगु मद्दु । अथे ला सरकारं शिक्षकतय्यु माग पूर्वकेत २ खर्ब ध्यबा मालिगु खँ धायेगु यानाच्चंगु दु । तर छुकिया नितिं २ खर्ब ध्यबा माली धइगु खँ जनतायात स्पष्ट यानाच्चंगु मद्दु । न्हिथं न्त्यानाच्चंगु शिक्षकतय्यु आन्दोलनया कारणं यानाः भविष्यया कर्णधार धाःपिं विद्यार्थीया भविष्य वर्वाइ जुइगु अवस्था जुयाच्चंगु दु । तर सरकारं शिक्षकतय्यु थ्व थ्व माग पूर्वके फइ । थ्व थ्व माग पूर्वके फइमखु धकाः स्पष्ट रुपं धयाच्चंगु दु । थुकिं छुं खँयात स्पष्ट याः धाःसा सरकार शिक्षकतय्यु आन्दोलन प्रति चिन्तित जुयाच्चंगु मद्दु । खः वर्तमान प्रधानमन्त्री कपी शर्मा ओली थः प्रतिपक्षय् च्वनाच्चंगु इलय् आन्दोलन यानाच्चंगु शिक्षकतय्युत समर्थन यासें धाःगु खः 'गुरुपित दुःख बीमजिउ । गुरुपि आन्दोलनय् कुहां वयेगु वातावरण दयेके मजिउ । गुरुपिनिगु माग गुलि फु उलि याकनं क्वचायेकेमाः ।' तर थौं थः हे प्रधानमन्त्री जुयाच्चंगु इलय् गुरुपिसं याःगु आन्दोलनयात नजरअन्दाज यायेगु जक मखु उकिया नितिं सहानुभूति तकं प्वकेगु ज्या वर्तमान प्रधानमन्त्री केपी ओलीया सरकारं यानाच्चंगु मद्दु । थ्व धइगु देय्या नितिं बिडम्बनाया खँ खः । थः प्रतिपक्षय् दुगु इलय् छगू खँ ल्हायेगु अले थः सरकारय् वनेधुंकाः मेगु खँ ल्हायेगु राजनीतिक पार्टीया न्हिथंया खँ जुइ थुंकेल ।

उकथं हे माओवादी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल नं आन्दोलनय् वयाच्चंगु शिक्षकतय्यु समर्थन यासें आन्दोलनयात अभ्र तच्चयेकेमाःगु खँ धायेगु यानाच्चंगु दु । तर स्वयम् दाहाल प्रधानमन्त्री जुयाच्चंगु इलय् थम्हं छु याना धकाः जनतायात स्पष्टिकरण बीमाः कि म्वाः धइगु न्यसः ब्वलनाच्चंगु दु । शिक्षकतय्यु माग आः जक मखु पञ्चायत कालं निसें थाति लानाच्चंगु दु । तर थौं लोकतान्त्रिक गणतन्त्रय् नं पञ्चायत कालनिसें न्त्यानाच्चंगु शिक्षकतय्यु आन्दोलन निरन्तर जुयाच्चनेगु धइगु लोकतान्त्रिक देय्या नितिं बिडम्बनाया खँ खः । शिक्षकतय्यु माग गुलि जायज नाजायज धइगु खँ चिरफार जुइमाः । शिक्षकतय्यु माग गुलि पूर्वके फइ ? गुलि पूर्वके फइमखु धइगु खँया स्पष्ट सरकारं यायेमाः । खः आर्थिक कारणं यानाः शिक्षकतय्यु माग पूर्वके मफइगु अवस्था दुगु खःसा उमित उगु हे कथं वार्ता यानाः तत्काल पूर्वके फइगु मागयात पूर्वकेगु ज्या

यायेमाःगु खः । तर गुगुं नं राजनीतिक पार्टीतय्युसं शिक्षकतय्यु मागयात इलय् सम्बोधन मयाःगुया लिच्चः खः थौं लच्छि न्त्यवनिसें न्त्यानाच्चंगु शिक्षक आन्दोलन । शिक्षकतय्यु आन्दोलनया कारणं यानाः ५५ लाख विद्यार्थी भर्ना यायेगु ज्या प्रभावित जगु दु । उकथं हे १२ तर्गिया ५ लाख विद्यार्थीया परीक्षा अन्यौलय् लानाच्चंगु दुसा एसईईया ५ लाख ५० हजार विद्यार्थीया लिच्चः अनिश्चित जुयाच्चंगु दु । थुकथं लाखौं विद्यार्थीया भविष्य वर्वाइ जुइगु अवस्थाय् सरकार धाःसा शिक्षकतय्यु आन्दोलनयात मखँछु यानाच्चंगु धइगु सरकार देय् व जनताया भविष्य प्रति चिन्तित मद्दु धइगु स्पष्ट जुयाच्चंगु दु । थुकथं विद्यार्थीया भविष्य अनिश्चित

फयेमालिगु अवस्था वयेगु धइगु देय् गुखेपाखे न्त्यानाच्चन न्त्यसः ब्वलनीगु स्वभाविक खः ।

थौं चिकित्सकतय्यु आन्दोलनया कारणं यानाः देय् फुककं धयाथें अस्पताल बन्द जुयाच्चंगु दु । आन्दोलनया कारणं यानाः आकस्मिक सेवा बाहेक फुककं धयाथें सेवा बन्द जुयाः विरामी वासः याकेगु अवस्थं बन्चित जुइगु अवस्था वइगु धइगु सरकारया नालायकीपना खः । सविधानं व्यवस्था यानातःगु जक मखु सरकारं तकं धायेगु यानाच्चंगु दु शिक्षा स्वास्थ्य जनताया नैसर्गिक अधिकार खः । तर थौं जनता थ्वहे नैसर्गिक अधिकार वन्चित जुइमाःगु अवस्था वयाच्चंगु दु । छ्खे विरामी जनता वासः यायेगु अवसर वन्चित



स्वयम् सरकारी निकाय चिकित्सा शिक्षा आयोगं सिफारिस याःगु निर्वाह भत्ता निजी मेडिकल कलेजतय्युसं उकियात अस्वीकार याना वयाच्चंगु दु । सरकारी निकायं सिफारिस याःगु निर्वाह भत्तायात निजी मेडिकल क्षेत्रं अस्वीकार यायेगु धइगु सरकारया निर्णयया अवसा यायेगु खः ।

याइगु सरकारया औचित्य पुष्टि गनं जुइ धइगु न्त्यसः नं थन ब्वलनाच्चंगु दु । विद्यार्थीया भविष्य अनिश्चित जुइगु धइगु केवल विद्यार्थीया भविष्य अनिश्चित जुइगु मखु थ्व ला देय्या भविष्य हे अनिश्चित जुइगु खः धइगु खँ सरकारं थुइकेगु गबलय् ? न्त्यसः ब्वलनाच्चंगु दु ।

उकथं हे न्त्यानाच्चंगु मेगु आन्दोलन खः । आवासीय शिक्षकतय्यु । आवासीय शिक्षकतय्युसं थःपित सरकारी सरह मासिक निर्वाह भत्ता बीमाःगु माग यानाः आन्दोलन यानाच्चंगु दु । चिकित्सकतय्युसं नं वंगु लच्छि न्त्यवनिसें आन्दोलन यानाच्चंगु दु । तर सरकारं शिक्षकतय्यु मागयात वेवास्ता याःथें चिकित्सकतय्यु मागयात नं वेवास्ता यानाच्चंगु दु । स्वयम् सरकारी निकाय चिकित्सा शिक्षा आयोगं सिफारिस याःगु निर्वाह भत्ता निजी मेडिकल कलेजतय्युसं उकियात अस्वीकार याना वयाच्चंगु दु । सरकारी निकायं सिफारिस याःगु निर्वाह भत्तायात निजी मेडिकल क्षेत्रं अस्वीकार यायेगु धइगु सरकारया निर्णयया अवज्ञा यायेगु खः । निजी मेडिकल कलेजतय्युसं विद्यार्थीयाके आपालं ध्यबा म्हायेगु लिसे अन भर्ना जूपिं विरामीयात थिकेगु सेवा बीगु तर उगु सेवाय् खटे जूपिं चिकित्सकतय्युत निर्वाह भत्ता मबीगु धइगु छगू कथं श्रम शोषण खः । अले देय्या चिकित्सकतय्युसं तकं श्रम शोषण

जुयाच्चंगु दु । मेखे जनता शिक्षा कायेगु पाखे वन्चित जुइमाःगु अवस्था जुयाच्चंगु दु । थुकथं स्वयेगु खःसा वर्तमान सरकार निश्चित रुपं असफल जगु दु ।

छगू जक मखु तःगु कथंया आन्दोलन जुयाच्चंगु दु । तर सरकार धाःसा थम्हं थ्व याना व याना धकाः बर्कफुस्तु खँ ल्हायेगुलिं व्यस्त जुयाच्चंगु दु । सरकारया आलोचनायात मत्थर यायेगुलिं युवा भेला यायेगुलिं सरकार व्यस्त जुयाच्चंगु दु । छु थुकिं देय् व जनताया भविष्ययात खःगु लेंपुइ यंकीला ? न्त्यसः ब्वलनाच्चंगु दु । आःया आवश्यकता धइगु शिक्षक व चिकित्सकतय्यु आन्दोलनयात गुलि फु उलि याकनं समाधान यायेगु खः । अले जनतायात माःगु सेवा सुविधा अपुक चूलाकाबीगु खः । तर सरकारया सोच थुखेपाखे वनाच्चंगु मद्दु धइगु खँ स्पष्ट जुजुं वनाच्चंगु दु । छुं नं ज्या इलय् मजुल धाःसा उकिं वर्तमान ईयात जक मखु भविष्यय् नं लिच्चः लाकाच्चनी । यदि विद्यार्थीया भविष्य वर्वाइ जुल धाःसा उकियात जिम्मेवारी वर्तमान सरकारं कायेगु खः कि मखु । थुकिं ब्वलनीगु आर्थिक व सामाजिक अराजकताया जिम्मेवारी कायेत सरकार तयार दु कि मखु । छँय् च्यानाच्चंगु इलय् बासुरी पुइगु पुनसंस्करण मेगु ब्वः थ्व सरकार खः ला ? जनता न्त्यसः थनाच्चंगु दु । अले सरकार प्रमुख धाःसा थःगु हे गुणगानय् व्यस्त जुयाच्चंगु दु ।



ਚਰਣ

੨੦੨੨ ਕੈਥਾਸ ੧੬ ਸੰਚਾਲਨਾ:



ભૂગાથ:

चि साः तय् मत्यः



पन्नारतन महर्जन



न्हापा न्हापा बुँ यक्व
दुर्पि मन्नूतय् धर्म याय्
गुया नामय् बुँ बाँभो
तयाः घाँय् बुइकाः
बस्तु जयगु थाय् कथं
त्वःतेगु चलन दु धयागु
खँ बुरापाकापिनिपाखँ
न्यनेदु । थज्याःगु
थाय्यात गौचरण धाइ ।
थथे गौचरण धकाः
त्वःतीगु बुँइ चि ह्वलेगु
चलन दु । चि यक्व
ह्वल धाय्वं छुं बस्तु नं
बुयावइ मखु । बालि नं
याय् जी मखु ।

बुँज्या याय्त मदय्क मगाःगु
थीथी पूर्वाधार मध्ये साः नं छगू खः ।
मेमेगु दक्व पुर्वाधार दयाः नं साः मन्त
धाय्वं बालिनालि गुलि बांलाय्माःगु
खः, उलि बांलाके फइमखु । अथे
जुयाः फसल बांलाकेगुलिइ साःया
महत्वपूर्ण मूमिका दइ । सालय् थीथी
कथंया तत्व दय्माः । छगू जक तत्व
दुगु साः तयाः बालि बांलाइ मखु ।
दक्वं तत्व तय्बलय् नं मात्रा मिलय्
यानाः तय्माः ।

मात्रा मिलय् मज्जीक तःगु सालं
नं बांलाक फसल बीमखु । चाय् नं थीथी
कथंया तत्व दयाच्चनी । थज्याःगु तत्व
लः, फय्, निभाः व सालं बियाच्चनी ।
साः तय्धुंकाः बालिं थःत यात माःगु
तत्व जक लिकयाः नइ । म्वाःगु दक्वं
चाय् हे सुरक्षित जुयाच्चनी । दक्वं तत्व
मिलय् जुइक दुगु चा बुँज्या याय्त
उपयुक्त जुइ । बुँइ यानागु बालियात
दक्वं हे तत्व माः धयागु जुइमखु ।
छगूयात छता माःसा मेगुयात मेता
माली । थज्याःगुलिइ यानागु बालिया
जात व परिवार स्वयाः वनी ।

हः यक्व ब्वलंकेमाःगु बालियात
एमोनियम सल्फेट अप्वः मालीसा सि
सय्माःगु बालिं सुपरफोस अप्वः काइ ।
उकथं हे स्यः बल्लाकेया लागी पोतास
छयली । अथे जुयाः छगू हे कथंया
बालि तःक्वःतक छथाय् हे पितकि
चाय् उगु बालियात माःगु तत्व म्त्वः
जुयाः बालि बांमलाइगु खः ।

साःया लिसें बालियात माःगु
थीथी तत्व मध्ये चि नं छगू खः । चाय्
चिया भाग मन्तिक चा स्यनी । माःगु
सिबय् अप्वः जूसां स्यनी । थज्याःगु
चा प्याःथाय् जूसा ह्याउंसे वँचुसे व
गंथाय् जूसा सीसे ह्याउंसे च्वनी ।
थज्याःगु चा तछ्याय् थाकुइ, छ्वासुइ
मखु । अथे जुयाः थज्याःगु चाय् बालिं
हा क्वातुक काय् फइमखु । लः, फय्,
निभाः व सालं मेमेगु तत्व वःथें चिया
मात्रा नं छुं भचा भचा वय्गु याइ । वा
वःगु लखं नं वय्गु याः ।

वा वइबलय् वा वःगु लःया
श्रोतय् भर परय् जुइ । चि दुगु थासं
हःगु लः जूसा भचा अप्वः दइ मखुसा
म्त्वः जक जुइ । चाय् चिया मात्रा
थुकथं परिपूर्ति जूसां चिया तत्व अप्वः
माःगु बालि पिनागु जुल धाय्व उलिं
जक नं मगाय्फु । अथे जुइबलय् चाय्
चिया कमि जुयाच्चनेफु । बालिनालि
बांलाकेत थुकथं अहम भूमिका दुगु
चि बुँया चाय् मगाःसां बुँइ ह्वले
मत्यः धयागु मान्यता दु । चि ह्वलकि
महारोगि जुइ । चि ह्वलागु बुँइ
बालिनालि याय् मज्जू आदि धाय्गु
याः । थथे छाय् धयातःगु खः थुकी
छकः दुवालास्वय् ।

चि थन देसय् मदु । तापाक निसें
हय्माः । उबलय् आः थें ल्हया हय्गु
साधन श्रोत यक्व मदु । दक्वं मनुखं
कुबियाः हय्माः । अथे जुयाः चिया
आपूर्ति यक्व याय्त थाकु । लः फय्या

लिपा म्वाय्त जिवय् मदय्क मगाःगु
चि मेथाय् अप्वः खर्च जुल धाय्वं
नय्त दइमखु । बालिइ चि तल धाय्व
अप्वः खर्च जुइगु स्वभाविक खः । चि
चायात जक मदय्क मगाःगु मखु ।
मन्नूतय्त मदय्क मगाः । अथे हे सा, म्ये
आदि बस्तुतय्त नं माः । म्हय् चिया
ब्व मन्तिक सने हे फइमखु । हि म्दुम्ह
थें यग्ला प्याग्ला वनी । जिउयात थथे
मदय्क मगाःगु चि बुँइ तल धाय्व
नय्त मगाय्फु ।

चिया मात्रा अप्वः जगू चा नं
बालिनालि याय्त ज्या मवः धयागु
खँ माटो बिज्ञानय् न्हयथनातःगु दु ।
अप्वः चि दुगु थासय् छुं नं मा बुयावय्
फइमखु । अप्वः चि धयागु नं छगू कथं
बिष हे खः । थथे जुयाः मृत सागरय्
छुं नं जीब म्दुगु खः । मन्नूतय्त नं चि
अप्वः जुलकि प्रेसरया ल्वय् जुइयः ।
थथे जुइयःगु चि साः तय्बलय् अप्वः
जुयाबिलकि बालि दक्वं स्यनी । थुकथं
चिया महत्व थुइकाः चि साःया रुपय्
तय्बलय् अप्वः तइ धकाः नं बुँइ चि
साः तय् मत्यः धयातःगु खः ।

न्हापा न्हापा बुँ यक्व दुर्पि मन्नूतय्
धर्म याय्गुया नामय् बुँ बाँभो तयाः घाँय्
बुइकाः बस्तु जयगु थाय् कथं त्वःतेगु
चलन दु धयागु खँ बुरापाकापिनिपाखँ
न्यनेदु । थज्याःगु थाय्यात गौचरण
धाइ । थथे गौचरण धकाः त्वःतीगु बुँइ
चि ह्वलेगु चलन दु । चि यक्व ह्वल
धाय्वं छुं बस्तु नं बुयावइ मखु । बालि

नं याय् जी मखु । लिपा थज्याःथाय्
घाय् बुयावयाः बस्तु जयगु थाय् जुइ ।
अथे हे चि ह्वलागु थासय् सुनां नं छुं
कथंया बालिनालि याय्मज्जू धयागु
धार्मिक बिश्वास दु । थथे जुयाः नं बुँइ
चि ह्वले मत्यः धयातःगु खः ।

छ्खे चि ह्वलागु बुँइ बुँज्या
याय्मत्यः महारोगि जुइ, पाप लाइ
धयागु बिश्वास व धारणा दु ।
मेखे चाय् चिया ब्व म्त्वः जुलकि
चा स्यनी, बालि बांलाइमखु धयागु
सत्यता दु । थज्याःगु कथं थ्व खँ
थ्वथवय् बिरोधाभाष जुयाच्चंगु दु ।
थज्याःगु निगुलिं पक्षं मुक्त जुइत न्हापा
न्हापाया बुँज्यामितय्सं कनातःकथं
सिनाज्यां वा पीबलय् चिलुक कय्गू
फवयाः ज्या याइपिनिगु द्वालय् जाय्क
बियाः थ्वँयात ल्वसा तयाबी । नयां नय्
मजीक चि लुइगुलिं भचा भचा नयाः
नय्मफुगु दक्वं अन हे ह्वलाछ्वइ ।
सिनाज्यां धूचापतिं थ्वं त्वंकेगु याइ ।
थ्वं त्वंकुपतिं ल्वसा नं बियाच्चनी ।
थुकथं दक्वं बुँइ न्यंकं चिया मात्रा
परिपूर्ति याय्गु याइ ।

भुतुलिं पिहांवःगु फोहर मुनाः
कम्पोष्ट साः दय्काः नं चिया परि
पूर्ति याय्गु याः । न्हापा न्हापा तइगु
साःगाःया साः थज्याःगु हे खः ।
थुकी नं चिया भाग दइ । थौकन्हय्
नं भुतुलिं पिहांवःगु फोहरयात साःया
रुपय् छ्यलेगु याना वयाचंगु धयागु नं
थज्याःगु हे तरिकाया पर्याय खः ।

हरेक मंगलवाः
राष्ट्रियताको लागि समर्पित

मेरो साप्ताहिक
मेरो साप्ताहिक Mero Saptahik
मालाः मालाः ब्वनादिसँ ।

100% Vegetarian
Sweet Cave
Sweets - Namkeen - Fast Food

Sweet Cave
(जीवन दाईया पसः)
Kalimati, Kathmandu, Nepal
Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन, बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।
आउटडोर भेज क्याटरिङ्ग पनि गरिन्छ ।

उदाय समाजया नायल्य हाकनं रूपज्योति



लहना वाःपौ/ उदाय समाजया नायल्य डा. रूपज्योति कसाः निर्वाचित जुयादीगु दु ।

वंगु वैशाख ६ गते शनिवाः कसाः तःधं गुथिया ख्यल्य जूगु नीनिक्वःगु दूँ मुज्या व गुक्वःगु तःमुँज्याँ डा. कसाःयात नायः निर्वाचित याःगु खः ।

उकथं हे मिसा दुजलय् रजनी ताम्रकार, रत्नकमल कंसाकार व सुमित्रा तुलाधर निर्वाचित जुयादीगु

दुसा स्वतन्त्र पाखे भवानी तुलाधर, शोभा तुलाधर व डा. अनुप श्रेष्ठार्च्य निर्वाचित जुयादीगु दु ।

उकथं हे समाजया गूगु थरया भिङ्गू खलः पुचःपाखे डा. ज्ञानेन्द्रल तुलाधर, दिव्यरत्न स्थापित, प्रमोदमान सिं बनिया, ज्ञानेन्द्रल तुलाधर, ज्ञानराज सिखाकार, गौरीशोभा सिन्दुराकार, निलकमल सेलालिक, सविन वीर सिं कसाः, कनकराज

शिलाकार, शान्तमुनि ताम्रकार व रोजाली सिन्दुराकार निर्वाचित जूगु दु ।

डा. रूपज्योति कसाःया सभापतित्व्य जूगु ज्याइवल्य महासचिव रजनी वार्षिक प्रतिवेदन व शान्तमुनि ताम्रकार आर्थिक प्रतिवेदन न्ह्यब्वयादीगु खः । उकथं हे ज्याभ् वलय् उदाय समाजं पिथना वयाच्चंगु उदाय समाजु सफू नं विमोचन याःगु खः ।

ज्याभ्वल्य नेपालभाषा साहित्य योगदान यानादीपिं, बुद्ध धर्म्य योगदान यानादीपिं, शैक्षिक क्षेत्र्य उच्च अंक हःपिं व नेपालभाषाय् उच्च ल् याः हःपिंत नं सम्मान याःगु खःसा समाजया दुजःपिनि मस्तयत् थीथी व्यक्तित्वपिनिगु नां स्वनातःगु छात्रवृत्ति नं लःल्हाय्गु ज्या जूगु खः ।

श्री दिगुख्यः गुथिया न्हूगु ज्यासना पुचः

लहना वाःपौ/श्री दिगुख्यः गुथिया न्हूगु ज्यासना पुचः नीस्वंगु दु । नायल्य एलेन बैलोचन तुलाधर निर्वाचित जुयादीगु खः । उकथं हे मू छ्याज्जे विद्यारत्न तुलाधर व ल्यू दांभरि दिपकरत्न तुलाधर नं निर्वाचित जुगु ख ।

निवाचन्य न्वक् न्हुच्छेशोभा तुलाधर, ल्यू छ्याज्जेय दिपेन्द्रल तुलाधर, दांभरि ससिरल तुलाधर निर्वाचित जुयादीगु खः ।

उकथं हे दुजलय् प्रविणा तुलाधर, रोहिणी तुलाधर, डा. सम्पूर्णमान तुलाधर, रविन्द्र तुलाधर व विकासरत्न तुलाधरयात निर्वाचित जुयादीगु खः ।

उलेज्या ज्याइवल्य ७७ दँ दुपिं



व ९० दुपिं वृद्धवृद्धातयत् हनेज्या याःगु खःसा नेपालभाषाय् बांलाःगु ल्याः हापिं गुथिया विद्यार्थीयात नं हनेगु ज्या याःगु खः ।

उकथं हे इहिपाः यानाः वःपिं भौमचा व इहिपा यानाः वनेधुंकीपिं म्हाय्य मचायात नं ज्याइवल्य हनेगु ज्या याःगु खः ।

गुथिया अध्यक्ष तारावीर सिंह तुलाधरया सभापतित्व्य जूगु ज्याइवल्य गुथिइ असं, इवाः बहाः व यदूखा बहाःया तुलाधरत दुध्याः ।

ज्याइवल्य न्हू निर्वाचित नायः तुलाधरं थःगु कार्यकाल्य यायेगु ज्याया बारे कार्ययोजना नं न्ह्यब्वयादीगु खः ।

भोतय् न्या लाकेगु जात्रा



लहना वाःपौ/ ऐतिहासिक सहर भोतय् नवदुर्गा जात्रा न्यायेकल । वंगु शुक्रबाःनिसें स्वन्हुतक न्यायेकीगु जात्राय् विशेष यानाः भैरव देवगणया डा लाकेगु प्याखं क्यनी । शुक्रबाः भोत बजाःया थीथी देगलय् पुजाआजा यानाः जात्रा न्ह्याकूगु खः ।

जात्राया भूवल्य विशेष यानाः सनिलय् सहरया दबुली श्वेतभैरवया डा लाकेगु प्याखं क्यनी । जात्रा ई भू

वःछि स्थानीयतयसं नवदुर्गाया पासुका क्वखाव मोहन सिन्ह तिङ्गु चलन दु । जात्राया लिपांगु न्हिक्नुहु देवगण नवदुर्गा प्याखं हुइकाः 'न्याँ लाकेगु' ज्या जात्रा क्वचाकी ।

संस्कृति कथं वैशाख्य ख्वपं नवदुर्गा भोतय् वइ धइगु मान्यता दु । नवदुर्गा भोतय् वयेधुंकाः नगरया स्थानीयतयसं थःथःगु छँखां विशेष पूजा याइ । थ्व हे भूवल्य श्रद्धालु

भक्तजनतयसं पञ्चबली बिङ्गु, नवदुर्गा देवगणयात भ्वय् नकीगु खँ स्थानीय कान्छामान रञ्जित कनादिल ।

भोत नगरपालिका-७ या तीनधारा दबुली नवदुर्गा जात्रा स्वयेत आपालं मनूत मुनेगु याः । जात्राया भूवल्य श्वेतभैरवं मनूया रूप्य न्याँ (स्थानीय मन्) यात ज्वनेत स्वइगु व जात्राय् ब्वति काःपिं स्थानीयत म्हुतुइ ल्हातं दायः सः पिकयाः बिस्सुंवनीगु चलन दु । थये बिस्सुंवंम्हेसित श्वेतभैरवं ज्वन धाःसा 'मभिनिं' धाइगु चलन दु ।

नवदुर्गा जात्रा भोतबाहेक काभ्रेपलाञ्चोकया पन्ति, धौख्यः, चौकोट, श्रीखण्डपुरलिसें थासय् नं हुइकेगु चलन दु । अथे हे भोतय् जात्रा क्वचायेधुंकाः नवदुर्गा पन्तिइ वनीगु मान्यता दु । रञ्जितया कथं नवदुर्गा जात्राया मुख्य आकर्षण 'डा लाकेगु' अथे धइगु न्या लायेगु जात्रा खः । न्या लायेगु जात्रा क्यनेगु भूवल्य थी थी बोल, बाजागाजाया तालय् देवगणतयसं प्याखं ल्हुइ ।

मन्त्री पाण्डेया सांस्कृतिक सम्पदा पदमार्ग दय्केगु प्रस्ताव

लहना वाःपौ/संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्री बद्रिप्रसाद पाण्डे स्वनिगया सांस्कृतिक सम्पदा पदमार्ग दयेकेगु प्रस्ताव यानादीगु दु । अन्तर्राष्ट्रिय वैज्ञानिक समिति (काठमाडौं उपत्यका विश्व सम्पदा क्षेत्र) या स्वक्वःगु दँ मुँज्यायात सम्बोधन यायेगु इवल्य वय् कलं उउगु प्रस्ताव यानादीगु खः ।

वय्कलं स्वनिगःया स्वयम्भू, हनुमानधवाखा, यल दरवार, ख्वप दरबार, चाँगुनारायण, बौद्ध, पशुपतिनाथ लगायतया क्षेत्र्य बिस्कं पदमार्गया विकास यायेमाःगु खँ धयादीगु खः । थज्याःगु पदमार्ग पर्यटकत निश्चित जुयाः चाःहिलीगु व सम्पदाया नं संरक्षण जुइगु खँ नं वय् कलं धयादिल ।

थीथी देश्य सम्पदा क्षेत्र्य भौतिक साधन व आधुनिक साधन छ्यलाः भ्रमण याके मबीगु धासें स्वनिगलय् नं उगु कथंया सर्किट

विकास यायेमाःगु खँ बः बियादिल । पर्यटकत सम्पदा क्षेत्र चाःहिलेगु इवल्य दुक्क जुयाः चाःहिलेमाः धासें लिउने गाडी वइला, हर्न न्यायेकी ला ? थिइ ला धइगु भय मजुइमा धासें न्यासि वनेगु नितीं जक जूसां छू सर्किटया विकास यानाः ज्या यायेमाःगु खँ नं धयादिल ।

उकथं हे ज्याइवल्य यँ महानगरपालिकाया उपमेयर सुनिता डंगोलं सम्पदाया विषय्य राजनीति यायेमजिउगु खँ धयादिल । उकथं उपमेयर डंगोलं सम्पदा क्षेत्र्य जियोपोलिटिक्स मखु, नेपाःमिया हे प्रत्यक्ष ब्वति दयेमाः धासें सम्पदा नेपाःमिं हे दयेकूगु प्रमाण बीमाःगु खँ नं धयादिल । लिसें वय्कलं ठेक्का पाखें सम्पदा पुनर्निर्माण यायेबलय् संरक्षण्य समस्या ब्वलनाच्चंगु धासें धयादिल, 'टेन्डरया कारणं सम्पदा संरक्षण्य थाकूया च्वंगु दु ।

गुथि सम्पत्ति ...

ध्यानाकर्षण, कार्टून व पर्चा दुध्याःगु भिडियो नं क्यनेगु ज्या जूगु खः ।

अन्तर्क्रिया ज्याइवल्य संयोजक शाक्य सुरेन, अधिवक्ता जुजुकाजी महर्जन, जसपाया संघीय आदिवासी जनजाति महासंघया युवराज राई, साटो आकीया सचिव किरण नरसिंह शाक्य, माओवादी केन्द्रया संघीय परिषदया दुजः परशुराम तामाङ, प्राध्यापक शत्रुगण श्रेष्ठ, सुदय शिलाकारपिसं ब्वति काःगु खः । ज्याइवः अभियानया अध्यक्ष रविन्द्र श्रेष्ठया सभापतित्व्य न्ह्याःगु खः ।

ला मिजउगु खः । तर जिगु व्यक्तिगत विचाः धइगु पुखुलिइ दयेकूगु उगु संरचना थुनाः पुखुयात जीवन बीमाः ।' उकथं हे वय्कलं सम्पदायात पुलांगु अवस्थाय् लित हयेफतधाःसा जक सम्पदा संरक्षण्य न्ह्यानाच्चपित न्याय जुइगु खँ नं धयादिल ।

उपमेयर डंगोलं ताः इलानिसें कार्यपालिकाया बैठक च्वने मफुगुलिं एजेण्डा व फाइलया चाइ मुनाच्चंगु धासें थःत नं कार्यपालिकाया बैठकया नितीं वडा अध्यक्षपिसं दबाव बियाच्चंगु खँ नं धयादिल ।

वय्कलं बैठकया नितीं मेयर बालेन साहलिसे समन्वय यायेगु कुतः जुयाच्चंसां नं सफल जुइ मफयाच्चंगु खँ कनादिल । वय् कःया कथं थः विदेश भ्रमणं लिहां वयेधुंकाः मेयर साहायात नापलाये फयाच्चंगु म्दु । वय्कलं आःया समस्या कार्यपालिकाया बैठक च्वनेवं क्वचाइ धासें बोर्ड बैठक तयेगु नितीं थम्हं मेयर साहायात नापलायेगु कुतः यानाच्चनगु खँ नं धयादीगु दु ।

उपमेयर डंगोलं लिपांगु इलय् सामाजिक सञ्जाल्य भाइरल जूगु भिडियो क्लिप सुनियोजित जूगु दाबी यासें उकिया पूवंगु फुटेज पित हयेमाःगु खँ नं धयादीगु दु । वंगु चैत १० गते वडा अध्यक्ष सहित सहलह ज्याइवः सार्वजनिक याःगु १७ सेकेण्डया क्लिप्य काठमाडौं भ्यु टावर दयेकेगुलिं ५-५ करोड घुसया अफर याःगु तायेदु । उपमेयर डंगोलं उगु इलय् थः बैठक्य म्दुगुलिं उगु भिडियो मालेगु ज्या जुयाच्चंगु खँ नं धयादीगु दु ।

'यँ मनपा ...

रूप्य भ्रष्टाचार जुयाच्चंगु धइगु बारे अनुसन्धान यायेमाःगु खँ नं धयादीगु दु ।

उकथं हे वय्कलं विवादया विषय जुयाच्चंगु पुलांगु बसपार्कया भ्यु टावर अनावश्यक जूगु धासें छु प्रयोजन व उद्देश्यया नितीं काःगु खः उकिया नितीं हे छ्यलेमाःगु धासें सटर दयेकाः महानगरं व्यापार यायेगु ज्या उचित मज्जुगु खँ नं धयादिल ।

उकथं हे वय्कलं यँ महानगरपालिका ऐतिहासिक, पुरातात्विक सम्पदा म्हासे यानाः दयेकूगु मेगु संरचनाया तर्क अध्ययन यायेमाःगु खँ धासें सर्वोच्च्य विचाराधीन जुयाच्चंगु छायाँ सेन्टरया प्रशंग नं ल्हवनादीगु खः । पत्रकारत लिसे खँ ल्हायेगु इवल्य वय्कलं धयादिल, 'मुद्दा न्ह्यानाच्चंगु इलय् जिं न्ववाये

थः मस्तयलिसे मांभासं खँल्हाये । मां भाय्या संरक्षण याये ।

प्रचलित नेपाललिपिं पिहाँ वयाच्चंगु म्हसीका लय्पौ ब्वनादिसँ/ब्वकादिसँ

महसीका लय्पौ

MHASIKA Monthly | म्हसीका मासिक

लिपि थपू गुथियात छगू लख ग्वहालिया



लहना वा:पौ/ शिक्षा प्रेमी, समाजसेवी रविन्द्र महर्जनया अबु ज्ञानलाल महर्जन व मां सानुमाया महर्जनया जंक्वया लसताय् जूगु भ्वजय् प्रचलित नेपाल लिपि, भुजिमोल लिपि नापं रञ्जना लिपिया वर्णमाला

पिकायेगु निति लिपि थपू गुथि यलयात छगू लखया चेक लःल्हाःगु दु।

शनिवाः भ्वजया दथुइ जूगु ज्याइवल्य लिपि थपू गुथियाय नायः धर्मकृष्ण सिक्किमियात रविन्द्र महर्जन उगु चेक लःल्हानादीगु खः।

लिपि थपू गुथियात रञ्जना लिपि, प्रचलित लिपि व भुजिमोल लिपिया वर्णमाला सफू पिकायेगु आर्थिक ग्वहालि यानागु खँ रविन्द्र महर्जन कनादीगु दु।

सच्छिम्हेसित भ्वय नकेगु इलय् जुइगु खर्चयात हे छगू लख कथं अथे लःल्हानागु खः धकाः महर्जन कयादीगु दु।

अथे चेक लःल्हाःगु ज्याइवल्य नेपाली काङ्ग्रेसया केन्द्रीय दुजः माननीय मदनबहादुर अमात्य, केन्द्रीय दुजः अजयबाबु शिवाकोटी, बागमती प्रदेश सभा दुजः माननीय राम कृष्ण चित्रकार, यल महानगरपालिकाया मेयर चिरिबाबु महर्जन, गोदावरी नगरपालिकाया प्रमुख गजेन्द्र महर्जन, महालक्ष्मी नगरपालिकाया उपप्रमुख लक्ष्मी महर्जन लगायत पत्रकारपिनिगु उपस्थितिइ दुगु खः।

स्वेच्छिक मूल्यांकन कार्ययोजना प्रतिवेदन सार्वजनिक

लहना वा:पौ/ चन्द्रागिरि नगरपालिकाया दिगो विकास आज्जुया स्थानीय स्वेच्छिक मूल्यांकन प्रतिवेदन व कार्ययोजना ढाँचा सार्वजनिक याःगु दु।

चन्द्रागिरि नगरपालिकाया प्रमुख घनश्याम गिरी 'चन्द्रागिरि नगरपालिकाया 'दिगो विकास आज्जुया स्थानीय स्वेच्छिक मूल्यांकन प्रतिवेदन' यात संयुक्त राष्ट्र संघय् प्रस्तुत यायेधुंकूगु दु। नगरपालिका स्थानीय स्वेच्छिक मूल्यांकन प्रक्रियाय् दिगो विकास आज्जु मध्ये बांलाःगु स्वास्थ्य व समृद्धि, समावेशी नापं समानतामूलक गुणस्तरीय शिक्षाया सुनिश्चितता, लैङ्गिक समानता, स्वच्छ खानेपानी, सुचुकुचु व दिगो शहर व समुदायथेजाःगु न्यागू ख्यःयात मुख्य प्राथमिकता बियातःगु खः।

थुगु प्राथमिकताय् लाःगु ख्यलं आज्जुइ थ्यंकेत नगरपालिकाया ज्याइवलं पाय्छिगु लँपुइ यंकूगु दु। नगरपालिका दिगो विकास आज्जुलिसे तालमेल मिले यानाः बजेटय् साङ्केतिकरणया अभ्यास न्ह्याकेधुंकूगु दु। थ्व अभ्यास एशिया प्रशान्त



लागाय् हे छगू नवप्रवर्तनीय अभ्यास कथं तायेकूगु मु। नगरपालिकाया सभाकक्षय् ग्वसाः ग्वःगु ज्याइवल्य चन्द्रागिरि नगरपालिकाया प्रमुख घनश्याम गिरी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सुरेन्द्र थापा मगर, युएन ह्याविट्याटया प्रतिनिधि प्रज्ञा प्रधानपिसं 'दिगो विकास आज्जुया स्थानीय स्वेच्छिक मूल्यांकन प्रतिवेदन' (नेपाली संस्करण) व कार्ययोजना ढाँचा सार्वजनिक यानादिल। उगु इवल्य नगरप्रमुख गिरी समृद्धिया

आधार भौतिक पूर्वाधारया नापनाप आर्थिक, सामाजिक व प्रविधियुक्त समाज जूगु धयादिल।

व्युक्लं धयादिल, "जिं चन्द्रागिरि नगरपालिकाया दिगो विकास आज्जुया स्थानीय स्वेच्छिक मूल्यांकन प्रतिवेदन संयुक्त राष्ट्र सङ्घय् प्रस्तुत यायेधुंनगु दु। दिगो विकासया थीथी आज्जु मध्ये न्यागू ख्यल्य नगरपालिका उच्च प्राथमिकता बियातःगु दु। आज्जुइ थ्यंकेत नगरया नीति, ज्याइवः व बजेट केन्द्रित जू।



वित्तीय चेतनाको लागि

नेपाल राष्ट्र बैंकको अनुरोध

- कर्जाको रूपमा प्रवाह हुने रकम कुनै व्यक्ति वा संस्थाको निजी सम्पत्ति नभई बचतकर्ताको हो।
- कर्जा प्राप्त गरेपछि जुन प्रयोजनको लागि लिइएको हो, सोही प्रयोजनमा मात्र प्रयोग गर्नु र पूर्व निर्धारित सर्तअनुसार कर्जाको साँवा र व्याज भुक्तानी गर्नु ऋणीको कानुनी दायित्व हो।
- जानाजानी नियतवश विद्यमान कानुनी व्यवस्थाको उल्लङ्घन गरी कृषि कर्जा, सहूलियतपूर्ण कर्जा, लघुवित्तबाट लिएको कर्जा र अन्य साना कर्जाको साँवा/व्याज छुट हुने आशामा कर्जा नतिर्ने, बहानाबाजी गर्ने, असन्तुष्टि जनाउने र गैरकानुनी काम गर्ने वित्तीय अनुशासन विपरीतको गलत कार्य हो।
- यद्यपि कर्जा सदुपयोग गरी निश्चित उद्यम/व्यवसाय गर्दागर्दै कुनै कारणले समयमा कर्जा भुक्तानी गर्न नसक्ने अवस्था आइपरेमा बैंक वा वित्तीय संस्थासँग समन्वय गरी तोकिएका सर्तको अधीनमा रही सो कर्जा पुनर्संरचना वा पुनरतालिनीकरण गर्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ।

वायु प्रदूषणबाट जोगिने उपाय

- वायु प्रदूषणबाट श्वासप्रश्वासमा असर पर्ने भएकाले घरबाहिर निस्कँदा मास्कको प्रयोग गरौं,
- वातावरणमैत्री सवारी साधनको प्रयोग गरौं,
- दाउरा र कोइलाको सकेसम्म कम प्रयोग गरौं,
- निर्माणस्थल, उद्योग कलकारखाना आदिबाट निस्कने धुलो धुवाँको उचित व्यवस्थापन गरौं,
- श्वासप्रश्वाससम्बन्धी समस्या आएमा स्वास्थ्य परीक्षण गराऔं,
- जथाभावी प्लास्टिकलगायतका वस्तु नजलाऔं,
- रुखविरुवा रोपौं, हरियाली बढाऔं र वनजङ्गल जोगाऔं।

वायु प्रदूषणको असरबाट बचाऔं र बचाऔं।



नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

"स्त्रीय शुलभ स्वास्थ्य सेवा सकसिया निति, असहायया निति जक निःशुल्क"

उपलब्ध सेवा	शल्यक्रिया	बाहिर सेवा	मेमेनु सेवा
<ul style="list-style-type: none"> २४ घण्टा सेवा इमरजेन्सी प्याथोलोजी एक्स रे ई सी जी ओपथि पसन अन्तरंग सेवा 	<ul style="list-style-type: none"> मोतिमिन् स्तरस कन्ट्री नख बास घाँटी सम्बन्धि हाडसोनी तथा नख सम्बन्धि बिना विरवार मिशाह कसीको पन्डर सम्बन्धि 	<ul style="list-style-type: none"> मुटु रोग फेद रोग युरोलोजी स्त्री रोग बाल रोग कवल्नर रोग दन्त रोग ओखा रोग जन्मसिद्धि सर्भ नखा बीन रोग नाक कान घाँटी रोग जन्मसिद्धि बाइरोइड सधुमे 	<ul style="list-style-type: none"> ट्रेसिङ इन्फेक्चियुस कोलोन्सकोपी फिजियोथेरापी इन्टरनेट कन्सल्टेन्स र इको युरोपेली स्तरको इन् प्रोजेक्शन टि.ए.पि. हल्टर

२४ घण्टा

इमरजेन्सी सेवा

७०८ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोन: ५३९६९३८, ५३५७९९९, ५३६६२२९